

6. Шевчук-Клюжева О.В. Українське усне мовлення на Донеччині. Автореферат дис. на здобуття наук. ст. канд. філ. наук.: 10.02.01. «Українська мова» / О.В. Шевчук-Клюжева. – Донецьк, 2013. – 24 с.

Summary. The present article is the attempt to put up the analysis of the colloquial syntactical peculiarities on the example of communicatives – the unites of so called “reaction register” of Ukrainian language. This communicatives are represented in colloquial (“real”) speech in the form of specific syntactical structures of expressive type and reproduce the emotion reaction of speaker on the external as well as internal language facts. The communicatives have the defective grammatical paradigm.

Key words: colloquial speech, communicative, syntax o syntax of colloquial speech.

УДК 81'367(477)"19"/"20"

О.В.Яцук

ЕЛЕМЕНТАРНІ СЛОВСПОЛУЧЕННЄВІ НАПІВПРЕДИКАТИВНІ АПОЗИТИВНІ ОДИНИЦІ У СТРУКТУРІ ПРОСТОГО РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОЗИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧ. ХХІ СТ.)

У статті проаналізовано семантико-синтаксичні відношення між словосполученневими напівпредикативними апозитивними одиницями та означуваними компонентами. Дослідження здійснено на матеріалі творів українських прозаїків кінця ХХ – поч. ХХІ ст.

Ключові слова: елементарна словосполученнева напівпредикативна апозитивна одиниця, означуваний компонент, семантико-синтаксична парадигма, синтаксема, синтаксичні відношення.

Останні десятиріччя функціонування українського мовознавства відзначаються посиленням уваги мовознавців до відокремлення „як багатоаспектного синтаксичного явища, пов'язаного зі структурним, семантичним, стилістичним і комунікативним ускладненням простого речення та мотивованого потребою особливого виділення, підкреслення окремих елементів смислу речення, відіграє особливу роль, вводить до структури речення додаткові, супутні, предикативні відношення” [29, 301].

Зокрема, досліджено питання функціональної взаємодії підрядних означальних речень і відокремлених атрибутивних, ад'єктивних та субстантивних зворотів із врахуванням модально-часових ознак основної предикативності речення (Т.С. Слободинська); напівпредикативної конструкції, вираженої дієприслівниковим комплексом, у формально-граматичному, семантико-синтаксичному та комунікативному аспектах (О.В. Кульбабська); функціонування непоширеного відокремленого означення, вираженого прикметником, у комунікативно-прагматичному аспекті структури речення (Е.Г. Ганиш); детермінантних комплікаторів (відокремлених додатків) (М.В. Будько); внутрішньої формально-синтаксичної організації дієприслівникових зворотів та параметрів їх функціонування у структурі простого ускладненого і складного речень (З.І. Комарова) тощо.

Таким чином, семантизація синтаксису позначилась на моделюванні категорійних значень відокремлених компонентів речення та зумовила виділення таких релевантних їхніх рис: напівпредикативність, що зумовлює здатність синтаксичної одиниці трансформуватися в підрядні означальні речення минулого чи теперішнього часу дійсного способу, а отже, позначення цих синтаксичних одиниць поняттями „другорядний субстантивний присудок”, „напівпредикативний субстантивний зворот” (В. Граб'є, Є.М. Галкіна-Федорук, Н.Ю. Шведова, Н.Д. Арутюнова, І.І. Слинько та ін.); синтагматична та інтонаційна спроможність відчленовуватися від пояснювального іменника (займенника) та функціонувати у ролі присудка (В.В. Виноградов, О.С. Мельничук та ін.); здатність мати не тільки предикативно-характеризувальне значення, але й уточнювальне, тобто названі синтаксичні одиниці можуть бути семантичними суб'єктами (О.О. Каминіна, І.І. Слинько та ін.).

Загалом теоретичні основи опису відокремлених компонентів речення в семантико-синтаксичному аспекті в українському мовознавстві представлені працями І.Р. Вихованця, К.Г. Городенської, А.П. Гриценка, А.П. Загнітка, І.І. Слинька, М.І. Степаненка, М.Я. Плющ, А.К. Мойсієнка, Н.В. Гуйванюк, М.Ф. Кобилянської, М.В. Мірченка, К.Ф. Шульжука, Н.Л. Іваницької та інших дослідників.

У зарубіжному мовознавстві відокремлені одиниці реченнєвої структури розглянуто у працях П. Адамця, В. Граб'є, В.Г. Адмоні, Н.Д. Арутюнової, Н.Ю. Шведової, І.П. Сусова, Г.А. Золотової, С.І. Кокоріної, Є.В. Падучевої, О.І. Москальської, Г.В. Колшанського, Т.В. Шмельової, Є.В. Литвиненка, О.О. Камініної, А.Ф. Прияткіної, М.А. Кормиліциної та інших лінгвістів.

З огляду на викладене, **актуальність** пропонованої статті зумовлена, по-перше, потребою вивчення питання граматичного вираження та семантико-функціонального навантаження апозитивами у структурі напівпредикативних апозитивних одиниць (далі – НАО). Під апозитивом розуміємо стрижневий субстантивний компонент, який утворює апозитивну напівпредикативну одиницю. По-друге, необхідністю з'ясування граматико-кореляційного співвідношення між НАО й означуваним компонентом (далі – ОК) у структурі речення. По-третє, вагомим аргументом обраної проблематики є й те, що НАО завдяки своїй семантико-функціональній природі, яка передає колорит епохи кінця ХХ – поч. ХХІ ст., відзначаються особливим лінгвостилістичним потенціалом, оригінальністю та частотністю вживання в текстах зазначеного періоду. Ці риси НАО зумовили визначення їхніх семантичних та граматичних ознак як таких, що продукують ідіолектні значення функціонування української мови окресленого періоду.

НАО, представлені словосполученнями, чітко групують в межах названого типу за структурно-синтаксичним принципом на елементарні словосполученнєві, що мають двочленну будову, та ускладнені словосполученнєві, представлені багатокомпонентними конструкціями.

З огляду на сказане, **завдання цієї статті** – описати граматичне представлення семантико-синтаксичних відношень елементарних словосполученнєвих НАО, що функціонують в українській художній літературі кінця ХХ – поч. ХХІ ст. та відзначаються значною частотністю побутування.

З-посеред словосполученнєвих апозитивних напівпредикативних одиниць є такі, які утворюють із ОК корелятивну пару за допомогою зв'язкових (сполучників підрядності-сурядності, підрядності) та функціонально-морфологічних (частиномовних одиниць) компонентів, тому виділяємо в межах елементарних словосполученнєвих одиниць такі типи: 1) елементарні підрядні словосполученнєві НАО, 2) елементарні словосполученнєві НАО із функціонально-морфологічними та зв'язковими (синтаксичними) компонентами.

Елементарні підрядні словосполученнєві НАО представлені словосполученнями, структурою яких утворює Ар-іменник, що займає визначальну синтаксичну позицію, а її морфологічне вираження зумовлює валентну спроможність приєднувати синтаксеми різного граматичного та семантико-синтаксичного вираження. Таким чином, важливо визначити морфологічну структуру НАО, співвідношення апозитивних субстантивних компонентів із ОК за синтаксичним типом реалізації обидвох елементів речення.

За характером морфологічного вираження Ар елементарні підрядні словосполученнєві НАО поділяються на **іменникові**, напр.: *Залишив купець дружину з боргами та єдиною радістю – гарненькою донькою, що тільки-но сягала повноліття* [28: А. Содомора, с. 306–307]. → *єдина радість – гарненька донька*; **відприкметникові**, напр.: *В одному містечку жив чоловік Н-ко, неабиякий дивак* [10: В. Кашка, с. 18] → *чоловік Н-ко – неабиякий дивак*; **віддієслівні**, напр.: ... *як інакше засвідчить людина, що визнає Господа, шану до нього, особливо у найсакральнішій частині – читанні Євангелія* [24: С. Процюк, с. 44] → *найсакральніша частина – читання Євангелія*.

Поряд із зазначеними морфологічними формами вираження Ар структуру НАО утворює **субстантивований прикметник**, напр.: ... *я раптом збагнув, що я люблю її. Що я, вічний безробітний, міг їй запропонувати?* [2: Ю. Винничук, с. 167] → *я – вічний безробітний*.

Оскільки названі відокремлені субстантивні одиниці апозитивного типу є іменниковими, для них типові атрибутивні (означальні) відношення [3, с. 204].

Однак граматичне вираження атрибутивних синтаксем представлене в різний спосіб. Зокрема, продуктивними в художніх текстах межі ХХ–ХХІ століть є такі моделі:

1) **Ap + Atr (Adj)**, напр.: *Нащось вона здалась їм, стара баба* [18: В. Медвідь, с. 66] → *вона – стара баба*;

2) **Ap + Atr (N1)**, напр.: *Господар вілли професор Лі Коваленко, як сатисфакцію, запропонував своєму заморському колезі екзотичну річ – папіросу „Біломорканал”* [11: В. Кожелянко, с. 44] → *екзотична річ – папіроса „Біломорканал”*;

3) **Ap + Atr (N2)**, напр.: *Мак [...] сушить під сонцем – джерелом світла – свою голову, аби скинувши легковажну окрасу, дозріти, стати корисним для людей...* [28: А. Содомора, с. 265] → *сонце – джерело світла*.

Компонентну структуру цієї моделі складають атрибутивними, граматичне вираження яких зумовлюють прийменникові одиниці, а саме:

– **від + N2**: ознака за суб'єктною адресантністю, напр.: *Наступного дня кур'єр приніс дівчинку – немовлятку від Анни* [23: Т. Прохасько, с. 79] → *дівчинка – немовлятку від Анни*,

– із, з + N5: ознака за об'єктною вмістимістю, належністю, напр.: *Катерина [...] несла печерез обійстя дерев'яне відро – коновку з водою* [17: М. Матіос, с. 184] → *дерев'яне відро – коновка з водою*,

– на + N6: ознака за місцем реалізації здібностей суб'єкта, напр.: ... *Носач, вишибала на танцях, [...] уподобав тискати Нілку по закутках та підвалах* [31: О. Ульяненко, с. 36] → *Носач – вишибала на танцях*;

4) **Ap + Atr (Adr: для + Р.в.)**, напр.: ... *я бачив колись ту книжку. Батько привіз її в чорній валізіці поміж яскравих і легких тканин крעדешину – подарунків для матері* [6: Ю. Гудзь, с. 110] → *тканини крעדешину – подарунки для матері*;

5) **Ap + Atr (Num)**, напр.: ... *приходять до неї гості, два поліцаї...* [18: В. Медвідь, с. 141] → *гості – два поліцаї*;

6) **Ap + Atr (Pron)**, напр.: *Набожна небіжка – дружина його – не дала борошна якійсь змучено-занедбаній жінці. Бо такий забобон – нічого не давати перед Святим...* [20: І. Павлюк, с. 50] → *небіжка – дружина його*;

7) **Ap + Atr (Adv)**, напр.: *Як на Москву 41-го, вечеря була до непристойного розкішною: червоний і чорнений кав'яр, сьомга, смажена телятина з цибулею, оселедці і фірмова страва курінного кухаря – рагу по-похідному...* [11: В. Кожелянко, с. 26] → *фірмова страва курінного кухаря – рагу по-похідному*.

Таким чином, атрибутивні синтаксеми, зумовлені валентністю Ap-іменника, представлені, окрім прикметникового та іменникового вираження, ще й числівниковими, займенниковими та прислівниковими формами. Крім цього, прийменниково-іменникові сполуки в структурі НАО зумовлюють різні семантичні значення апозитивних субстантивних напівпредикативних одиниць.

Атрибутивні семантико-синтаксичні відношення між компонентами НАО конкретизуються в такий спосіб:

а) опорне слово називає особу, істоту, об'єкт, предмет, абстрактне поняття, а залежне – ознаку, напр.: *Користуюсь нагодою – денним світлом – і пишу* [19: К. Москалець, с. 183] → *нагода – денне світло*,

б) опорне слово називає предмет, а залежне – особу, якій він належить, напр.: – *Уявляєш, як тяжко залишати людям, особливо молодим сім'ям, новозбудовані свіженькі хати, своє [...] господарство духовне – могили предків* [21: І. Павлюк, с. 38] → *господарство духовне – могили предків*,

в) опорне слово називає родову назву, а залежне – власну, напр.: ... *остаточну крапку в закономірному процесі приєднання Малоросії до Російської імперії було поставлено через півстоліття під Полтавою, де ще один невдячний васал – гетьман Іван Мазепа – зробив спробу поміняти сюзерена* [12: В. Кожелянко, с. 46] → *невдячний васал – гетьман Іван Мазепа*;

г) опорне слово називає об'єкт, а залежне – його рису, напр.: *Щоранку К. умивається над ванною холоднячком з крана і майже щоразу бачить на дні ванни чергову жертву – необережного павука, що потрапив у пастку* [10: В. Кашка, с. 49] → *чергова жертва – необережний павук*;

ґ) опорне слово називає особу або сукупність осіб, а залежне – кількісний показник, напр.: *Й ось вони, все сімейство – [...] лили для початку помалу, по чарчині, „хароша водка, а в том году лучше була”* [31: О. Ульяненко, с. 24] → *вони – все сімейство*;

д) опорне слово називає опредмечену дію, особу-виконавця, а залежне – об'єкт, над яким виконується дія, місце дії, напр.: ... *нам потрібно якомога швидше владнати всі формальності і зайнятися головним – похованням Звіада* [32: В. Шкляр, с. 12] → *головне – поховання Звіада*;

е) опорне слово називає особу, предмет, об'єкт за функціональною ідентифікацією, а залежне – місце їхньої реалізації, напр.: ... *вона, студентка медичного, вступила в нашу організацію і стала відвідувати заняття зі східних двобойв...* [32: В. Шкляр, с. 17] → *вона – студентка медичного*.

Граматичне вираження НАО, у тому числі й атрибутивні відношення самої її структури, реґламентовані корелятивністю зв'язку між НАО та ОК. Зокрема, таке співвідношення представлене семантичними та граматичними засобами:

1. Однослівний ОК ⇔ НАО:

а) іменник (власна назва) ⇔ синтаксично нерозкладне словосполучення оцінної або описової семантики, напр.: ... *Ганнуся, чемна дитина, послушно зачерпнула з відра й піднесла їй кухлика...* [8: О. Забужко, с. 81–82] → *Ганнуся – чемна дитина*;

б) іменник (загальна назва) ⇔ синтаксично нерозкладне словосполучення, яке представлене: – поширеними назвами об'єктів, предметів, дат, напр.: ... *сіно засиплять, буде колія, залізна дорога, що твоє там сіно...* [18: В. Медвідь, с. 107] → *колія – залізна дорога*,

– власними та загальними назвами осіб оцінної семантики, напр.: ... *над припіднятим брезентовим пологом миготів ліхтарем помічник косоокого Нуріма, полукривка Халям...* [31: О. Ульяненко, с. 84] → *помічник косоокого Нуріма – полукривка Халям*,

– метафоричними словосполученнями, напр.: ... *вожді мали зійти на трибуну мавзолея – сатанинської піраміди, де свого часу лежала мумія першого більшовицького фараона – Ульянова* [11: В. Кожелянко, с. 33] → *мавзолей – сатанинська піраміда*,

– сполученням кількісного числівника з іменником послабленої семантики, напр.: ... *Лі Коваленко приймав на своїй віллі за сім кілометрів від Вадуцу своїх колеґ-науковців – дванадцятьох [...] професорів археології* [11: В. Кожелянко, с. 43] → *колеґи-науковці – дванадцять професорів археології*;

в) іменник, що надає НАО художньої маркованості ⇔ синтаксично нерозкладне словосполучення (дата), напр.: ... *це [...] бож – „7 листопада 1917 року”* [13: В. Кожелянко, с. 142] → *бож – „7 листопада 1917 року”*;

г) іменник (загальна назва) ⇔ синтаксичне словосполучення (стрижневий іменник якого узгоджується з ОК у роді, числі та відмінку) ідентифікаційного значення, напр.: ... *У майстерні друга, запійного скульптора, [...] Ігор спросоння згадав власну втечу...* [22: Є. Пашковський, с. 299] → *друг – запійний скульптор*;

г) особовий займенниковий іменник (вказує на особу) ⇔ синтаксично нерозкладне словосполучення, що виражає:

– оцінне значення через атрибутивему, напр.: ... *я ж його зовсім легенько підранив, тільки так, для постраху, а він, сучий син, придурився заледве не мертвим...* [32: В. Шкляр, с. 53] → *він – сучий син*,

– ідентифікаційне значення (синтаксична нерозкладність НАО зумовлена атрибутивною, що втратила ознаковість щодо іменника та кваліфікується як номінативна ознака), напр.: ... *я, колишній оперативник, це маю людей у салафанах та брезентах возити, бо який колгоз тобі дощок настарчить* [18: В. Медвідь, с. 176] → *я – колишній оперативник*;

д) особовий займенниковий іменник (вказує на не-особу) ⇔ розкладне словосполучення (Ар виражена абстрактною назвою) ідентифікаційного значення, напр.: ... *„Він може тебе знищити – прижиттєвий страх-параліч, коли ти, мов загнаний вовк, [...] шулишся у власну тремтячу холодну шкіру...”* [17: М. Матіос, с. 83] → *він – прижиттєвий страх-параліч*.

2. Словосполученнєвий ОК ⇔ НАО: обидва синтаксичні компоненти представлені синтаксично нерозкладними словосполученнями та виражають такі лексико-граматичні значення:

– назва особи (загальна назва + власна назва) ⇔ метафора, що виражає різні семантичні значення, а саме – ідентифікаційне, уточнювальне, характеризуюче, напр.: ... *Ще є генерал Судоплатов – караюча десниця партії!* [11: В. Кожелянко, с. 35] → *генерал Судоплатов – караюча десниця партії*,

– поширена номінативна назва істот ⇔ оцінне значення, напр.: ... *дійшло до нас від давніх греків, шанувальників вина, порівняння: „Пиймо! Бо добре вино – мов кінь у далекій дорозі...”* [28: А. Содомора, с. 17] → *давні греки – шанувальники вина*,

– назва об'єкта або поняття, яке номінує святкову дату або пам'ятку архітектури ⇔ ототожнювальне значення, напр.: ... *його особисте свято [...] збіглося з найбільшим святом України – Днем незалежності* [11: В. Кожелянко, с. 28] → *найбільше свято України – День незалежності* (названі способи представлення ОК та НАО можуть мінятися місцями, тобто спершу зазначають загальну назву, а тоді – власну),

– сполука обмежувально-видільного значення **тільки одна** + особовий займенниковий іменник ⇔ уточнювальне значення, напр.: ... *Крихітна батьківщина, одна тільки вона здатна нагодувати тебе словом, спокоєм і святістю* [19: К. Москалець, с. 7] → *одна тільки вона – крихітна батьківщина*.

3. ОК ⇔ НАО із функціонально-морфологічними та зв'язковими (синтаксичними) компонентами.

Зокрема, **функціонально-морфологічні компоненти** представлені:

а) вказівними займенниковими прикметниками (**такий (така), той (той), цей (ця, ці)**), які щодо НАО підсилюють її семантичне значення оцінності, ідентифікації та уточнення, надають іронічного відтінку значенням, напр.: ... *І ось одного разу Назарій, ця шляхетна душа, не витримав, він узяв ланц і так відлупцював двох бахурів, які прийшли до його так званої жінки, що вони ледь не поздыхали* [14: В. Кожелянко, с. 106] → *Назарій – ця шляхетна душа*;

б) прислівником (**дуже**), незмінюваними сполуками слів (**усе ж таки, між іншим**), які зумовлюють уточнювальний зміст НАО щодо ОК, напр.: ... *Потяг різко сіпається, [...] тягнуци за собою, окрім всього, і ні в чому не повинного Василя Комуниста, мого приятеля між іншим* [7: С. Жадан, с. 54] → *Вася Комунист – мій приятель між іншим*.

Зв'язкові (синтаксичні) компоненти представлені сполучником сурядності-підрядності **така... як**, виразником гіпонімічних відношень, напр.: ... *президент Кожушенко нагородив Дмитра такою екзотичною медаллю, як „Ніч Залізняка”* [11: В. Кожелянко, с. 30] → *така екзотична медаль – як „Ніч Залізняка”*; підрядними сполучниками **мовби, яко**, виразниками

порівняльних відношень між НАО в ролі порівняльного звороту та ОК, напр.: ... *Михайлові, мовби голові сімейства, нічого не лишалося, як і далі набирати респектабельного вигляду...* [30: О. Ульяненко, с. 24] → *Михайло – мовби голова сімейства.*

Отже, корелятивність відношень між ОК та елементарними словосполученнями НАО зумовлена лексичним наповненням цих компонентів, що виражають оцінне, описове, ототожнювальне, ідентифікаційне, уточнювальне значення. ОК, виражений синтаксично нерозкладним словосполученням, співвідноситься із НАО, що теж представлений нерозкладним словосполученням, як власна, конкретна назва та її конкретизатор за оцінністю та характеристикою; як тотожні компоненти, тобто синтаксична рівноправність обумовлена лексичним значенням та граматичним. Спостерігається також закономірність визначення означуваного елемента речення як нерозкладного словосполучення саме у контексті завдяки відокремленому субстантивному компонентіві. Окрім цього, функціонально-морфологічні та зв'язкові (синтаксичні) компоненти є носіями стилістичних значень між ОК та НАО.

Загалом елементарні словосполучення НАО вирізняються широким спектром граматичних типів в утворенні корелятивних пар (ОК \hookrightarrow НАО), що виражені семантико-граматичними значеннями, представлені підрядними і сурядними моделями компанування елементів структури відокремленої напівпредикативної субстантивної одиниці апозитивного типу. Граматичний акцент в елементарних словосполученнях НАО падає на атрибутивні синтаксеми, які представлені іменниковими, прикметниковими, числівниковими, займенниковими та прислівниковими формами.

Вичерпність досліджень лінгвостилістичного вираження НАО та ОК, які функціонують у художніх текстах кінця ХХ – поч. ХХІ ст., визначатиметься урахуванням семантико-синтаксичного представлення досліджуваних компонентів речення.

Список використаних джерел

1. Будицький М.В. Семантико-синтаксическая структура простого осложненного предложения: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / М.В. Будицький. – К., 1992. – 16 с.
2. Винничук Ю. Діви ночі : [роман] / Юрій Винничук. – Львів : ЛА „Піраміда”, 2003. – 262 с. – (Першотвір).
3. Вихованець І.Р. Семантико-синтаксична структура речення / Вихованець І.Р., Городенська К.Г., Русанівський В.М. – К. : Наукова думка, 1983. – 219 с.
4. Ганыш Э.Г. Обособление как проблема коммуникативно-прагматического синтаксиса : автореф. дис. на соискание науч. степени канд. филол. наук : 10.02.01 „Українська мова” / Э.Г. Ганыш. – К., 1993. – 205 с.
5. Грабье В. О полупредикативной конструкции и второстепенной предикации / В. Грабье // Языкознание в Чехословакии : сборник статей. 1956–1974 / [под ред. А. Г. Широковой]. – М. : Прогресс, 1978. – С. 232–254.
6. Гудзь Ю. Навпроти снігу. Станція Віта Поштова : [новели] / Юрко Гудзь // В кн. : Приватна колекція : Вибрана українська проза та есеїстика кінця ХХ століття / [упоряд., вступне слово, бібліограф. відомості та риміт. В. Габора]. – Львів : ЛА „Піраміда”, 2002. – С. 104–110.
7. Жадан С. Деш Мод / Сергій Жадан ; [післямова П.А. Загребельного ; худож.-оформлювачі Л.Д. Кирпач-Осипова, І.В. Осипов]. – Харків : Фоліо, 2004. – 229 с.
8. Забужко О. Казка про калинову сопілку / Оксана Забужко // Забужко Оксана. Сестра, сестро : Повісті та оповідання. – К. : Факт, 2003. – С. 71–122.
9. Камынина А.А. Современный русский язык. Синтаксис простого предложения / Камынина А. А. – М. : Изд-во МГУ, 1983. – 102 с.
10. Кашка В. Житло. Роман-робітня / Володимир Кашка // Кур'єр Кривбасу. – 2004. – № 170. – С. 18–71; № 171. – С. 3–59; № 172. – С. 3–61.
11. Кожелянко В. Дефіляда в Москві : [роман] / Василь Кожелянко // Сучасність. – 1998. – № 11. – С. 9–56; № 12. – С. 6–38.
12. Кожелянко В. Конотоп / Василь Кожелянко // Сучасність. – 1999. – № 11. – С. 10–71.
13. Кожелянко В. ЛжеNostradamus : [роман] / Василь Кожелянко. – Львів : Кальварія, 2001. – 148 с.
14. Кожелянко В. Людинець. Роман (Людинець пана Бога) / Василь Кожелянко. – Львів : Кальварія, 2001. – 182 с.
15. Комарова З.І. Формально-синтаксичні і семантико-функціональні параметри дієприслівникових зворотів у структурі речення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / З. І. Комарова. – К., 2003. – 22 с.
16. Кульбабська О.В. Напівпредикативні конструкції в сучасній українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / О.В. Кульбабська. – Івано-Франківськ, 1998. – 24 с.

17. Матіос М. Життя коротке / Марія Матіос. – Львів : Кальварія, 2001. – 236 с.
18. Медвідь В. Кров по соломі : [роман] / В'ячеслав Медвідь. – Львів : Кальварія, 2002. – С. 15–352.
19. Москалець К. Келія чайної троянди. 1989 – 1999 : Щоденник / Костянтин Москалець. – Львів : Кальварія, 2001. – 204 с.
20. Павлюк І. Біографія дерева племені поетів : [повість] / Ігор Павлюк // Кур'єр Кривбасу. – 2002. – № 151. – С. 39–88.
21. Павлюк І. Вирощування алмазів : [роман] / Ігор Павлюк // Кур'єр Кривбасу. – 2004. – № 177. – С. 3–52; № 178. – С. 68–111.
22. Пашковський Є. Закрита палата : [оповідання] / Євген Пашковський // В кн. : Приватна колекція : Вибрана українська проза та есеїстика кінця ХХ століття / [упоряд., вступне слово, бібліограф. відомості та приміт. В. Габола]. – Львів : ЛА „Піраміда”, 2002. – С. 503–512.
23. Прохасько Т. Непрості / Тарас Прохасько. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. – 140 с.
24. Процюк С. Інфекція / Степан Процюк. – Львів : ЛА „Піраміда”, 2002. – 196 с.
25. Русская грамматика : В 2 т. – Т. 2: Синтаксис / Н. Ю. Шведова (гл. ред.), Н.Д. Арутюнова, А.В. Бондарко и др. – М. : Наука, 1980. – 784 с.
26. Слин'юк І.І. Синтаксис сучасної української мови : Проблемні питання / Слин'юк І.І., Гуйванюк Н.В., Кобилянська М.Ф. : [навч. посібник]. – К. : Вища школа, 1994. – 670 с.
27. Слободинська Т.С. Функціональна взаємодія підрядних означальних речень і відокремлених атрибутивних зворотів в українській мові : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 „Українська мова” / Т. С. Слободинська. – К., 1993. – 20 с.
28. Содомора А. Наодинці зі словом / Андрій Содомора. – Львів : Центр гуманітарних досліджень Львівського держуніверситету ім. І. Франка, 1999. – 475 с.
29. Украинская грамматика / [Городенская К.Г., Грищенко А.П., Жовтобрюх М.А., Русановский В.М.]. – К. : Наукова думка, 1986. – 360 с.
30. Ульяненко О. Сталінка / Олесь Ульяненко // В кн. : Ульяненко Олесь. Сталінка: [роман, оповідання]. – Львів : Кальварія, 2000. – С. 7–96.
31. Ульяненко О. Угода : [новела] / Олесь Ульяненко // В кн. : Приватна колекція : Вибрана українська проза та есеїстика кінця ХХ століття / [упоряд., вступне слово, бібліограф. відомості та приміт. В. Габола]. – Львів : ЛА „Піраміда”, 2002. – С. 588–593.
32. Шкляр В. Ключ : [роман] / Василь Шкляр // Сучасність. – 1999. – № 5. – С. 6–59; № 6. – С. 9–59.

Summary. The article analyzes semantic and syntactic relations between phrasal halfpredicative appositive units and definienda. The research is conducted on the basis of the Ukrainian prose texts of the end of the 20th – beginning of the 21st centuries.

Key words: elemental phrasal halfpredicative appositive unit, definiendum, semantic-syntactic paradigm, syntaxema, syntactic relations.